

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

2451

Na temelju članka 11. stavka 6. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, broj 82/2013) ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA SUZBIJANJE I ISKORJENJIVANJE BRUCELOZE GOVEDA

POGLAVLJE I.

Sadržaj i područje primjene

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuju mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze goveda.

Pojmovnik

Članak 2.

(1) Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se pojmovi iz članka 2. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 71/2012).

(2) U smislu ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- (a) »nadležno tijelo« – Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane;
- (b) »uzročnici bruceloze goveda« – *Brucella abortus*, *Brucella melitensis* i *Brucella suis*.

POGLAVLJE II.

Suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze goveda

Članak 3.

(1) Sumnja i ili potvrđeni slučaj bruceloze goveda prijavljuje se u skladu s posebnim propisom.

(2) Zabranjeno je liječenje goveda oboljelih od bruceloze.

(3) Zabranjeno je cijepljenje goveda protiv bruceloze.

Sumnja na brucelozu goveda

Članak 4.

Sumnjivim na brucelozu goveda smatra se govedo kod kojeg je utvrđen pozitivan rezultat metodom imunoenzimnog testa (ELISA) u uzorku mlijeka ili je utvrđen pozitivan rezultat jednom ili više seroloških metoda (iELISA, cELISA, RVK) u uzorku krvi.

Mjere u slučaju postavljanja sumnje na brucelozu goveda u stadu

Članak 5.

(1) U slučaju sumnje na brucelozu goveda nadležni veterinarski inspektor mora odmah provesti nadzor, narediti dijagnostičko pretraživanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bruceloze goveda u stadu i provedbu sljedećih mjera:

- (a) stavljanje stada pod službeni nadzor,
  - (b) pretraživanje svih goveda starijih od 12 mjeseci u stadu, a koja nisu pretražena u zadnjih 30 dana,
  - (c) zabranu uvođenja životinja u stado i/ili stavljanja u promet životinja iz stada osim u slučaju klanja bez odgode;
  - (d) neškodljivo uklanjanje i uništavanje fetusa, mrtvooteljene i uginule teladi nakon teljenja i/ili placenti, osim ako prije trebaju biti pretraženi;
  - (e) odvajanje i izolaciju unutar stada goveda sumnjivih na brucelozu;
  - (f) zabranu osjemenjivanja i pripusta goveda sumnjivih na brucelozu;
  - (g) korištenje sirovog mlijeka u skladu s odredbama propisa o higijeni hrane životinjskog podrijetla;
  - (h) klanje goveda sumnjivih na brucelozu goveda sukladno točki 2. podtočkama (b) i (c) Priloga ovog Pravilnika.
- (2) Mjere iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi sve dok se sumnja na brucelozu goveda u stadu ne isključi.

Potvrđeni slučaj bruceloze goveda

Članak 6.

(1) Potvrđenim slučajem bruceloze goveda smatra se govedo u kojeg je bakteriološkim i/ili molekularnim pretraživanjem dokazan uzročnik bruceloze goveda.

(2) Stado u kojem je potvrđena brucelozna goveda u jednog ili više goveda smatra se zaraženim.

Mjere u slučaju potvrđene bruceloze goveda u stadu

Članak 7.

(1) U zaraženom stadu, nadležni veterinarski inspektor mora, osim mjera iz članka 5. ovoga Pravilnika narediti:

(a) hitno uništavanje, spaljivanjem ili zakopavanjem nakon natapanja dezinficijensom slame, stelje ili drugih predmeta i tvari koje su došle u kontakt sa zaraženom kravom, teletom, placentom ili drugim zaraženim materijalom;

(b) pohranu gnoja iz staja i/ili drugih nastambi u kojima su boravile zaražene životinje na mjestu na gospodarstvu do kojeg životinje ne mogu doći. Gnoj mora biti tretiran odgovarajućim dezinficijensom prema uputi proizvođača te se ne smije koristiti najmanje tri tjedna. Ako je gnoj prekriven slojem nezaraženog gnoja ili zemljom, nije ga potrebno dezinficirati. Ako se tekući gnoj (gnojevka) iz staja i/ili ostalih nastambi u kojima su boravile zaražene životinje sakupi odvojeno od krutog gnoja, obvezno se mora dezinficirati i ne smije se koristiti najmanje tri tjedna.

(c) pretraživanje svih ostalih prijempljivih životinja na gospodarstvu.

(2) Nadležno tijelo može odrediti mjeru klanja ili usmrćivanja svih goveda u zaraženom stadu, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju.

Dijagnostičko pretraživanje

Članak 8.

Dijagnostičko pretraživanje i tumačenje rezultata provodi se u skladu s Dodatkom C Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, odnosno važećim Priručnikom o dijagnostičkim testovima i cjepivima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE). Dijagnostika bruceloze goveda opisana je u Prilogu ovog Pravilnika.

Klanje goveda

Članak 9.

(1) Goveda koja se upućuju na klanje moraju biti zaklana pod službenim nadzorom, u što kraćem roku, a najkasnije 30 dana nakon što je:

(a) njihov posjednik ili odgovorna osoba službeno obaviještena o pozitivnim rezultatima pretraživanja na brucelozu goveda, i/ili

(b) njihovom posjedniku ili odgovornoj osobi određena mjera klanja ili usmrćivanja svih goveda u zaraženom stadu sukladno članku 7. stavku 2. ovog Pravilnika.

Uvođenje novih goveda nakon depopulacije stada

Članak 10.

(1) Nakon depopulacije stada, a prije uvođenja novih životinja u stado, staje i druge nastambe u kojima životinje borave te svi kontejneri, posude, oprema i ostali predmeti korišteni u radu

sa životnjama moraju se očistiti, oprati i dezinficirati u skladu s uputama ovlaštenog veterinara i pod službenim nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora.

(2) Ponovno korištenje pašnjaka na kojima su boravile zaražene životinje dopušteno je najranije 60 dana nakon što su ih zaražene životinje napustile.

(3) Sva prijevozna sredstva, kontejneri za prijevoz, oprema koja je bila u kontaktu sa zaraženim životnjama ili materijalom koji potječe od navedenih životinja ili materijalom i tvarima s kojima su zaražene životinje bile u kontaktu, moraju se očistiti, oprati i dezinficirati nakon upotrebe, utovara i prijevoza zaraženih životinja. Mesta na kojima je obavljen utovar zaraženih životinja moraju se također očistiti, oprati i dezinficirati.

(4) Po provedbi čišćenja i dezinfekcije iz točke 1. i 3. ovog članka potrebno je izvršiti kontrolu učinkovitosti iste.

(5) Dezinfekcijska sredstva koja se koriste te njihove koncentracije moraju biti odobrena u skladu s posebnim propisima.

Članak 11.

U zaraženim stadima u kojima nije određena mjera klanja ili usmrćivanja svih goveda:

(a) niti jedno govedo ne smije napustiti zaraženo stado bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora,

(b) provodi se pretraživanje goveda u stadu na brucelozu goveda, u skladu s Pravilnikom o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, kako bi se potvrdilo da je bolest iskorijenjena;

(c) nove životinje za rasplod ne smiju biti uvedene u stado sve dok preostale životinje u stadu namijenjene za rasplod, starije od 12 mjeseci, ne pokažu negativan rezultat na dva uzastopna testa provedena u razmaku od najmanje 60 dana, s tim da se prvi test provodi najmanje 30 dana nakon dana izlučivanja pozitivnih životinja.

Prestanak bolesti u zaraženom gradu

Članak 12.

Smatra se da je brucelozu goveda prestala kada se ispunе zahtjevi iz točke 3B. Poglavlja II. Dodatka A Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

POGLAVLJE III.

Završne odredbe

Članak 13.

Prilog je tiskan u dodatku ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

Članak 14.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze goveda (»Narodne novine« broj 25/06).

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/12-01/176

Urbroj: 525-10/0264-13-5

Zagreb, 28. kolovoza 2013.

Ministar

**Tihomir
Jakovina, v. r.**

PRILOG

DIJAGNOSTIKA BRUCELOZE GOVEDA

1. Serološka dijagnostika uzorka krvi goveda

Uzorkovana krv goveda pretražuje se metodom Rose Bengal test (RBT). Ako je RBT-om utvrđen negativan rezultat, govedo se smatra negativnim na brucelozu goveda. Ako je RBT-om utvrđen pozitivan rezultat, uzorak krvi se pretražuje sljedećim testovima:

- (a) Rose Bengal test (RBT), osim u slučaju kad je prva pretraga RBT-om provedena u Nacionalnom referentnom laboratoriju,
- (b) Reakcija vezanja komplementa (RVK),
- (c) Imunoenzimni test (iELISA),
- (d) Kompetitivni imunoenzimni test (cELISA).

2. Tumačenje rezultata

- (a) Ako je pretraživanjem uzorka metodom RBT, iELISA, cELISA, RVK utvrđen negativan rezultat ili je samo metodom RBT-a ponovljen pozitivan rezultat govedo se smatra negativnim na brucelozu goveda.
- (b) Ako je pretraživanjem uzorka krvi goveda utvrđen pozitivan rezultat jedne ili više metoda (osim RBT-a) u goveda koje pokazuje kliničke znakove bruceloze goveda i/ili je pobacilo i/ili epidemiološka situacija goveda/stada nije poznata, govedo se šalje na klanje te se uzorkuju organi i pretražuju bakteriološki. Potvrđenim slučajem bruceloze goveda smatra se pozitivan

rezultat bakteriološke i/ili molekularne pretrage. Ako je bakteriološkom i/ili molekularnom pretragom utvrđen negativan rezultat, govedo se smatra negativnim na brucelozu goveda.

(c) Ako je pretraživanjem uzorka krvi goveda utvrđen pozitivan rezultat jedne ili više metoda (osim RBT-a) u goveda bez kliničkih znakova, a epidemiološka situacija u stadu je povoljna (životinje su premještane na gospodarstvo s gospodarstva s poznatim statusom u odnosu na brucelozu goveda, prethodna pretraživanja na brucelozu goveda su negativna), čelnik nadležnog tijela određuje mjeru provedbe novog serološkog testiranja pozitivnog goveda ili mjeru provedbe brucelinizacije određenog broja goveda u predmetnom stadu. Mjere se provode na sljedeći način:

- Serološko testiranje: nakon 35 do 45 dana ponovno se pretražuju uzorci krvi putem sva četiri propisana testa. Govedo je negativno na brucelozu goveda ako su rezultati sva četiri testa negativni ili ako je pozitivan rezultat dobiven samo metodom RBT-a. Ako je pozitivan rezultat dobiven jednim ili više ostalih testova (iELISA, cELISA, RVK), govedo se upućuje na klanje te se uzorkuju organi i pretražuju bakteriološki. Potvrđenim slučajem bruceloze goveda smatra se pozitivan rezultat bakteriološke i/ili molekularne pretrage. Ako je bakteriološkom i/ili molekularnom pretragom utvrđen negativan rezultat, govedo se smatra negativnim na brucelozu goveda.
- Brucelinizacija: na određenom broju goveda u predmetnom stadu, uključujući govedo koje je pozitivno reagiralo na serološka testiranja, provodi se brucelinski test. U slučaju negativnog rezultata brucelinskog testa govedo se proglašava negativnim, a u slučaju pozitivnog rezultata brucelinskog testa upućuje se na klanje te se na liniji klanja uzimaju uzorci organa za bakteriološku pretragu. Potvrđenim slučajem bruceloze goveda smatra se pozitivan rezultat bakteriološke i/ili molekularne pretrage. Ako je bakteriološkom i/ili molekularnom pretragom utvrđen negativan rezultat, govedo se smatra negativnim na brucelozu goveda.

3. Serološka dijagnostika uzorka mlijeka

Serološka dijagnostika mlijeka provodi se imunoenzimnim testom (ELISA). Ako je u uzorku mlijeka utvrđen pozitivan rezultat imunoenzimnim testom (ELISA), provodi se serološko pretraživanje uzorka krvi svih goveda čije je mlijeko sadržano u testiranom uzorku mlijeka. Daljnji postupci laboratorijske dijagnostike uzorka krvi i tumačenja rezultata opisani su u točkama 1. i 2. ovog Priloga.